

**การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยธรรมของผู้สูงอายุ
 ในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ**
**Political Participation According to the Apparihaniyadhamma of
 The Elderly in Phu Khiao District, Chaiyaphum Province**

พระครูสิริเมตตาธรรม (สิริพงศ์ พรหมรอด)

Phrakhru Sirimettatham (Siriphong Prommarod)

พระมหานรินทร์ สุรบุญโณ

Phramaha Narin Surapinyo

ไพฑูรย์ มาเมือง

Phaitoon Mamuangt

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์

Master of Political Science

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail : narinpempa123@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 1 กันยายน 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 7 กันยายน 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 14 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

ในวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนว อธิปไตยธรรมของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยธรรมของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ และ 3) นำเสนอการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยธรรมของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 รูปหรือคน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 394 คน จากผู้สูงอายุ จำนวน 25,512 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ (descriptive interpretation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยธรรมของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.81$) ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคม ($\bar{X}=3.79$) และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการณรงค์หาเสียง ($\bar{X}=3.76$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ และการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

การวิจัย ส่วนประชาชนที่มี อายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย 3) ผลการนำเสนอ พบว่า ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้สูงอายุควรยอมรับกฎกติกา ควรไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ควรเลือกลงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครที่ไม่กระทำความผิดกติกา ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการรณรงค์หาเสียง ผู้สูงอายุควรร่วมรณรงค์ให้บุคคลอื่นเคารพความเห็นต่าง ควรมีส่วนร่วมในการชักชวนบุคคลในครอบครัวไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ควรร่วมรณรงค์ให้ทุกคนให้เกียรติซึ่งกันและกัน ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคม ผู้สูงอายุควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมการเคารพกฎหมาย ควรมีส่วนร่วมในการเสนอข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองป้องกันให้กับคนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, ผู้สูงอายุ, อปปรยานิยธรรม

ADSTRACT

The objectives of the research were 1) to study the political participation according to Aparihaniyadhamma of the elderly in Phu Khiao District, Chaiyaphum Province, 2) to compare the people's opinions on the political participation according to Aparihaniyadhamma of the elderly in Phu Khiao District, Chaiyaphum Province classified by personal factors and 3) to present the political participation according to Aparihaniyadhamma of the elderly in Phu Khiao District, Chaiyaphum Province. The research methodology was the mixed method. The qualitative research collected data from 10 key informants by in-depth interviews and the quantitative research collected data with questionnaires from 394 samples out of 25,512 people aged 60 years upwards living in Phu Khiao District, Chaiyaphum Province. The research tools were questionnaires and interview formats. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, hypotheses were tested by t-test and F-test, and the data were analyzed with descriptive interpretation.

The results found that 1) The levels of the political participation according to Aparihaniyadhamma of the elderly in Phu Khiao District, Chaiyaphum Province overall were high ($\bar{X}=3.79$), when classified by side from high to low as follows: election voting ($\bar{X}=3.81$), joining communal activities or social organizations ($\bar{X}=3.79$) and participating in campaign activities ($\bar{X}=3.76$) respectively 2) The comparison of the people's opinions about the political participation according to Aparihaniyadhamma of the elderly in Phu Khiao District, Chaiyaphum Province found that the people with different sex and educations had no different opinions about the political participation according to Aparihaniyadhamma of the elderly in Phu Khiao District, Chaiyaphum Province whereas those with different ages, occupations and incomes had different opinions with the statistical significance 0.05. 3) The result of presenting the political participation according to Aparihaniya dhamma of the elderly in Phu Khiao District, Chaiyaphum Province found that for election voting according, the elderly should accept the election rules and

respect different opinions of other voters. They should go to vote regularly and on the noted time and dates and they should vote for the candidates who are not against regulations or general laws. For participating in campaign activities according, the elderly should join campaigning to encourage people to respect and accept others' opinions, even different opinions of other voters. They should persuade the family members and others to vote on the fixed dates and should honor each other, not oppress others, honor women, and respect the laws and the voting places. For joining communal activities or social organizations according, the elderly with state sectors or communities should participate in setting policy on voting on the fixed day. They should participate in activities to support respect to laws, social rules and the important places in communities. They should join presenting communal regulations about protecting the local people in voting.

Keywords: Participation, Political Involvement, Elderly, Aparihaniyadhhamma.

บทนำ

จากประวัติศาสตร์ประเทศไทยที่ผ่านมา การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศได้มีมาโดยตลอด เริ่มต้นตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ โดยการปกครองดั้งเดิมของไทยเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์ ซึ่งจะมีลักษณะพ่อปกครองลูก (พระนิคม จันทธมโม (สุขเจริญ), 2563 : 1) ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 หลังจากนั้นจึงได้มีการประกาศใช้ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม” ในรูปแบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งการปกครองเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน (พระสมพร กลยาโณ (พันธ์เชียงชา) และคณะ, 2566 : 12)

อีกหนึ่งความท้าทายของทั่วโลกในปัจจุบันคงหนีไม่พ้นสังคมผู้สูงอายุ ที่กำลังเกิดขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่มีอัตราเร่งของผู้สูงวัยที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จากข้อมูลพบว่าประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ผู้สูงอายุหรือผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง (พระมหาธีรยุทธ จานรโต (รักสกุล), 2565 : 3) สังคมผู้สูงอายุส่งผลกระทบในวงกว้างทั้งในแง่ของความเป็นอยู่ สังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศไทยเองได้กำหนดนโยบายเพื่อการวางแผนรองรับสังคมผู้สูงอายุตามร่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) กล่าวถึงสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทยที่จะกลายเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี 2579 (บุญร่วม เทียมจันทร์, 2561 : 5) ในปัจจุบันสังคมไทยยอมรับความสามารถของผู้สูงอายุมากขึ้นโดยมองว่าผู้สูงอายุคือขุมทรัพย์ของสังคมมิใช่เป็นคนแก่ที่ไร้ค่า การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องจิตใจของผู้สูงอายุจำเป็นต้องมีทัศนคติในการดำรงชีวิตที่ดีซึ่งแสดงออกถึงความมั่นคงทางจิตใจ สามารถปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเป็นพลังในการพัฒนาสังคมซึ่งมีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทยซึ่งได้เปรียบผู้สูงอายุว่า เปรียบดังร่มโพธิ์ร่มไทรเป็นที่พึ่งพิงทางใจและเป็นที่เคารพนับถือของบุตรหลาน ปัจจุบันสังคมไทยยอมรับความสามารถของผู้สูงอายุมากขึ้นมองว่าผู้สูงอายุคือขุมทรัพย์ของสังคมเพราะ

ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่เต็มเปี่ยมด้วยประสบการณ์สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเข้ากับวัยอื่นๆ ได้ มิใช่เป็นคนแก่ที่ไร้ค่าของสังคม เปรียบได้ว่าผู้สูงอายุเป็นเสาหลักของครอบครัวและเป็นคลังทางปัญญาที่ทรงพลังในการถ่ายทอดมรดกทางสังคมให้คงอยู่ชั่วลูกชั่วหลาน (พระครูศรีเมธาภรณ์ (ประภาส สายแก้วดี) และคณะ, 2565 : 441-442)

ผู้สูงอายุในฐานะพลเมืองที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองของประเทศ จึงต้องเรียนรู้ความรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง หากขาดความสามารถในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง ย่อมแสดงถึงการขาดความเป็นสมาชิกสังคมอย่างเต็มตัว การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุจะเป็นการแสดงออกถึงสิทธิ เสรีภาพทางการเมือง การส่งเสริมความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย รวมทั้งการรักษาผลประโยชน์ในฐานะพลเมืองอาวุโสของชาติ การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหัวข้อหนึ่งของการวิจัยที่ดำเนินการกันอย่างแพร่หลายในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่าการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุยังมีอยู่ค่อนข้างจำกัดและไม่เฉพาะเจาะจง แต่ก็พบว่าผู้สูงอายุมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างต่ำกว่ากลุ่มวัยอื่นๆ อย่างไรก็ตามการวิจัยที่ผ่านมายังไม่ได้ข้อสรุปที่ชี้ชัดได้ว่าอะไรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุเป็นเพียงการคาดคะเนและวิเคราะห์โดยใช้หลักเหตุผลมากกว่าการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ (อุบลรัตน์ เฟื่องสกลิต, 2554 : 36-39) สำหรับผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งในปัจจุบันผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิมีจำนวนทั้งสิ้น 25,512 คน

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของผู้สูงอายุในยุคปัจจุบัน ซึ่งในปัจจุบันสังคมไทยยอมรับความสามารถของผู้สูงอายุมากขึ้นโดยมองว่าผู้สูงอายุคือขุมทรัพย์ของสังคมมิใช่เป็นคนแก่ที่ไร้ค่า การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง จิตใจของผู้สูงอายุจำเป็นต้องมีทัศนคติในการดำรงชีวิตที่ดีซึ่งแสดงออกถึงความมั่นคงทางจิตใจ สามารถปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเป็นพลังในการพัฒนาสังคมซึ่งมีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทยซึ่งได้เปรียบผู้สูงอายุว่า “เปรียบดังร่มโพธิ์ร่มไทรเป็นที่พึ่งพิงทางใจและเป็นที่เคารพนับถือของบุตรหลาน” ปัจจุบันสังคมไทยยอมรับความสามารถของผู้สูงอายุมากขึ้น มองว่าผู้สูงอายุคือขุมทรัพย์ของสังคมเพราะผู้สูงอายุเป็นผู้ที่เต็มเปี่ยมด้วยประสบการณ์สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเข้ากับวัยอื่นๆ ได้มิใช่เป็นคนแก่ที่ไร้ค่าของสังคม เปรียบได้ว่าผู้สูงอายุเป็นเสาหลักของครอบครัวและเป็นคลังทางปัญญาที่ทรงพลังในการถ่ายทอดมรดกทางสังคมให้คงอยู่ชั่วลูกชั่วหลาน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอบริหาณียธรรมของผู้สูงอายุ ในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ” เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุอันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอบริหาณียธรรมของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอบริหาณียธรรมของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอบริหาณียธรรมของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุ ในอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ” เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยไว้ ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาทางวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุ ในอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ” ประกอบไปด้วย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ หลักการบริหารนิยม ข้อมูลบริบท เรื่องที่วิจัย งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดขอบเขตด้านตัวแปรแบ่งออกเป็น 2 คือ 1) ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และหลักการบริหารนิยม 7 ได้แก่ (1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ (2) พร้อมเพรียงกันประชุม (3) ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ (4) ให้ความเคารพต่อผู้นำ (5) ปกป้องคุ้มครองสตรี (6) เคารพสักการบูชาสิ่งที่ควรบูชา (7) ให้ความอารักขาผู้มีศีลธรรม (ที.ม. (ไทย) 10/134-135/78-81) 2) ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุ ในอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (2) ด้านกิจกรรมการรณรงค์หาเสียง (3) ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคม (พระมหาธีรราชทูต จานทรโต (รักสกุล), 2565 : 88-89)

2. **ขอบเขตด้านพื้นที่** ผู้วิจัยได้กำหนดการศึกษาวิจัยเฉพาะในอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งแบ่งเขตการปกครองเป็น 11 ตำบล 147 หมู่บ้าน ประกอบไปด้วย 1) ตำบลผักปัง 2) ตำบลกวางโจน 3) ตำบลหนองคอนไทย 4) ตำบลบ้านแก้ง 5) ตำบลกุดยม 6) ตำบลบ้านเพชร 7) ตำบลโคกสะอาด 8) ตำบลหนองตูม 9) ตำบลโหล 10) ตำบลธาตุทอง และ 11) ตำบลบ้านดอน โดยจะได้ทราบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุ ในอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ ว่าอยู่ในระดับใด แตกต่างกันหรือไม่ ควรเป็นอย่างไร เพื่อจะได้ส่งเสริมประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุอันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้แก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ต่อไป

3. **ขอบเขตด้านระยะเวลา** ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม-กันยายน พ.ศ. 2566 รวมเป็นระยะเวลา 6 เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ” ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

1. **การวิจัยเชิงคุณภาพ** ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยประกอบไปด้วย 1) พระสงฆ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 รูป 2) ตัวแทนผู้สูงอายุ จำนวน 4 คน 3) ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน และ 4) นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน รวม

ทั้งสิ้นจำนวน 10 รูปหรือคน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 4 วิธี คือ 1) การสังเกต 2) ตำราและเอกสาร 3) การสัมภาษณ์ 4) การบันทึกวิธีทัศน์และโสตทัศนูปกรณ์ (Silverman. D, 2000, 90)

2. การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุ หมายถึง ประชากรทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่มีทะเบียนราษฎรอยู่ในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งแบ่งเขตการปกครองเป็น 11 ตำบล 147 หมู่บ้าน รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 25,512 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากรในพื้นที่กลุ่มตัวอย่างและสุ่มตัวอย่างตามโควตาที่กำหนดเพื่อความครอบคลุมของข้อมูลจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ 394 คน ในการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างโดยโปรแกรมคำนวณกลุ่มประชากรตัวอย่าง ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967, 110)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ” ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$, S.D.=1.02) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.81$, S.D.=1.05) ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคม ($\bar{X}=3.79$, S.D.=1.03) และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการรณรงค์หาเสียง ($\bar{X}=3.76$, S.D.=1.04) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ และการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี อายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. นำเสนอการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ พบว่า 1) ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามหลักอธิปไตย ผู้สูงอายุควรยอมรับกฎกติกาในการเลือกตั้ง ควรไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ควรเลือกลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครที่ไม่กระทำความผิดกติกาหรือกฎหมาย 2) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงตามหลักอธิปไตย ผู้สูงอายุควรร่วมรณรงค์ให้บุคคลอื่นหรือเพื่อนบ้านเคารพความเห็นต่างของบุคคลอื่น ควรมีส่วนร่วมในการชักชวนบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ควรร่วมรณรงค์ให้ทุกคนให้เกียรติซึ่งกันและกัน 3) ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคมตามหลักอธิปไตย ผู้สูงอายุควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมการเคารพกฎหมาย ควรมีส่วนร่วมในการเสนอข้อบังคับของชุมชนเกี่ยวกับการคุ้มครองป้องกันให้กับคนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ” สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.81$) ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคม ($\bar{X}=3.79$) และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการรณรงค์หาเสียง ($\bar{X}=3.76$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ อภิปรายได้ว่า ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้สูงอายุควรยอมรับกฎกติกาในการเลือกตั้งทั้งให้ความเคารพต่อความเห็นต่างของท่านอื่น ควรไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ และการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทำตามวันเวลาที่กำหนดไว้ ควรเลือกลงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครที่ไม่กระทำความผิดกติกา หรือกฎหมายของบ้านเมืองเป็นสำคัญ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการรณรงค์หาเสียง ผู้สูงอายุควรร่วมรณรงค์ให้บุคคลอื่นหรือเพื่อนบ้านเคารพและรับฟังความคิดเห็นรวมถึงความเห็นต่างของบุคคลอื่น ควรมีส่วนร่วมในการชักชวนบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามวันเวลาที่กำหนดไว้ ควรร่วมรณรงค์ให้ทุกคนให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่กดขี่ข่มเหงกันโดยเฉพาะการให้เกียรติสตรี เคารพต่อกฎหมาย และสถานที่เลือกตั้ง ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคม ผู้สูงอายุควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ หรือชุมชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามวันเวลาที่กำหนดไว้ ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมการเคารพกฎหมาย กฎเกณฑ์ของสังคม ส่งเสริมให้คนในชุมชนเคารพสถานที่สำคัญของชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการเสนอข้อบังคับของชุมชน เกี่ยวกับการคุ้มครองป้องกันให้กับคนในพื้นที่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่า ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการรณรงค์หาเสียง และด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาธีระยุทธ จานทรโต (รักสกุล) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุในอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามหลักอธิปไตย ($\bar{X}=4.45$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงตามหลักอธิปไตย ($\bar{X}=2.83$) อยู่ในระดับปานกลาง และ ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคมตามหลักอธิปไตย ($\bar{X}=2.81$) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุในอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง 1) ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้สูงอายุอาจเกิดความไม่เข้าใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ ควรให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องสถานที่เลือกตั้ง วันเวลาที่ต้องไปลงคะแนน การตรวจสอบรายชื่อของตนเองก่อนทำการลงคะแนนเสียง รวมถึงการกาบัตรลงคะแนนเสียง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดบัตรเสีย อีกทั้งต้องอธิบายด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ครบถ้วน กระชับ ชัดเจน เพื่อให้ผู้สูงอายุไม่เลือกผู้สมัครที่ให้เงินหรือซื้อเสียง เพื่อให้ได้ผู้แทนที่เป็นคนดีจริงๆ เข้าไปทำหน้าที่แทน และที่สำคัญเจ้าหน้าที่ต้องกระตือรือร้นที่จะทำงานด้านนี้อย่างจริงจัง 2) ด้านการมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมการรณรงค์หาเสียง ปัญหาเกิดจากการไม่มีเวลาและเห็นว่ากิจกรรมเหล่านี้ไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง หากจะสนับสนุนส่วนใหญ่จะร่วมเพราะชื่นชอบในตัวผู้สมัคร ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องหมั่นประชุม ให้ความรู้ความสามารถกับผู้สูงอายุ รวมถึงการให้ความเอาใจใส่ให้ความเคารพกับผู้สูงอายุ การจะเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ เป็นเรื่องของการตัดสินใจส่วนตัว และต้องไม่กระทบกับกฎหมายเลือกตั้ง หรือเป็นส่วนร่วมในการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียง 3) ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคม ปัญหาและอุปสรรคเกิดจากขาดความรู้ความเข้าใจหรือไม่สามารถบริหารเวลาในการเข้าร่วมประชุม แต่หากเป็นกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนส่วนใหญ่เข้าร่วมได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องมุ่งเน้นให้ทำกิจกรรมรวมตัวกันยามว่างเพื่อให้เกิดการพัฒนาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและพัฒนาไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมือง (พระมหาธีรยุทธ จานรโต (รักสกุล), 2565) จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการพัฒนาประเทศให้ไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองโดยเฉพาะผู้สูงอายุ เพราะผู้สูงอายุถือได้ว่าเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีทัศนคติที่ถูกต้องในระบบการเมืองการปกครองของไทย

๒. จากผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอยะลา จังหวัดยะลา

พบว่า จากการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอยะลา จังหวัดยะลา อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มีเพศ และการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอยะลา จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอยะลา จังหวัดยะลา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพรพงศ์ กุศลโย (มหาจันทร์) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการรถไฟรางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ และการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการรถไฟของเทศบาลนครขอนแก่นไม่แตกต่าง จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการรถไฟของเทศบาลนครขอนแก่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย จะเห็นได้ว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะผู้สูงอายุถือได้ว่าเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีทัศนคติที่ถูกต้อง และเป็นคลังขุมทรัพย์ทางความรู้อีกด้วย

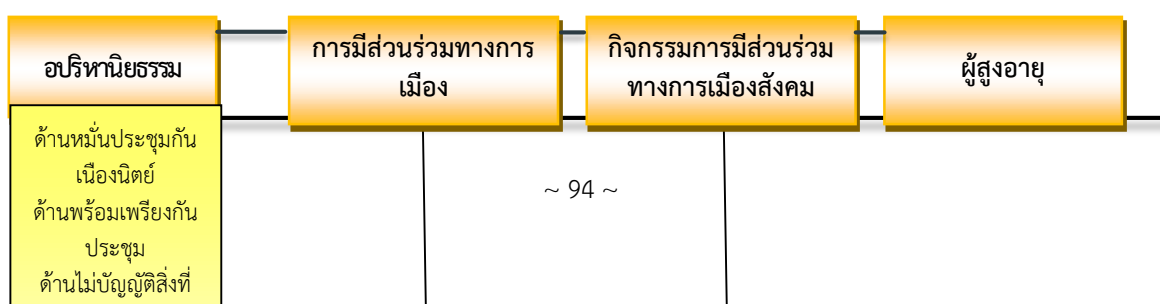
๓. จากผลการวิเคราะห์การนำเสนอการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอยะลา จังหวัดยะลา

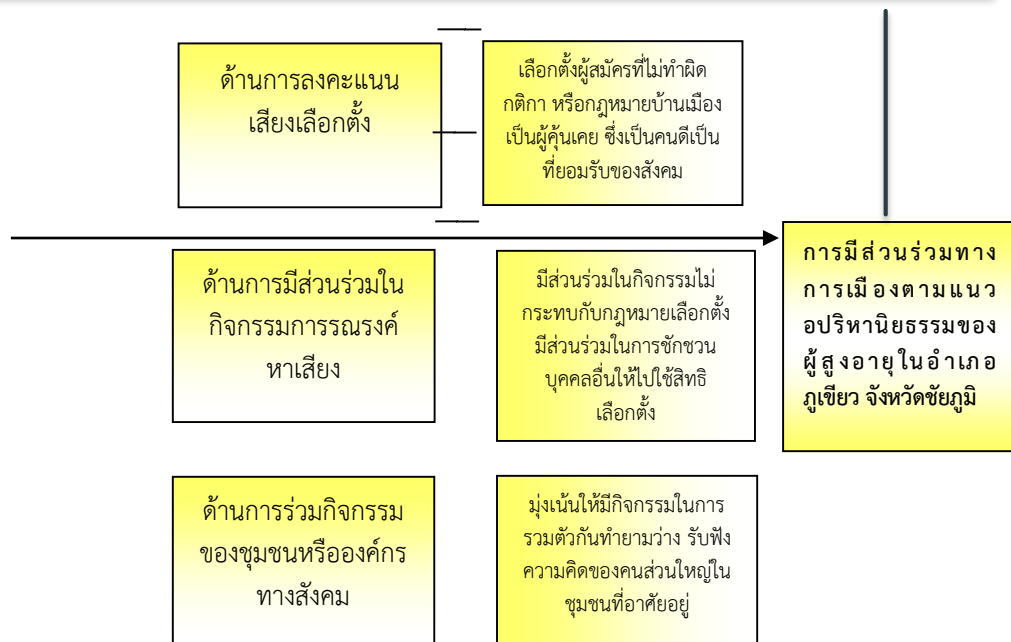
พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอธิปไตยของประชาชนของผู้สูงอายุในอำเภอยะลา จังหวัดยะลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเคารพหลักการบูชาสิ่งที่ควรบูชา ($\bar{X}=4.20$), ด้านให้ความเคารพต่อผู้นำ ($\bar{X}=4.19$), ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม ($\bar{X}=4.18$), ด้านไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ($\bar{X}=4.15$), ด้านหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ($\bar{X}=4.14$), ด้านปกป้องคุ้มครองสตรี ($\bar{X}=4.13$) และด้านให้ความอารักขาผู้มีศีลธรรม ($\bar{X}=4.09$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ อภิปรายผลได้ว่า 1) ด้านหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ผู้สูงอายุควรให้ความสำคัญกับการหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ควรเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมของชุมชนสม่ำเสมอ ควรบริหารเวลาในการไปเลือกตั้งในวันที่กำหนดไว้ 2) ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม

ผู้สูงอายุควรมีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมไม่ควรยกการติดภารกิจส่วนตัวมาอ้าง ควรพร้อมเพรียงกันเข้าร่วมประชุมในกิจกรรมของชุมชนสม่ำเสมอ ควรให้ความสำคัญกับการพร้อมเพรียงกันประชุม และควรประพฤติปฏิบัติให้เยาวชนได้เห็นเป็นตัวอย่าง 3) ด้านไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ผู้สูงอายุควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมของชุมชน ควรควรสนใจในการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของกิจกรรมต่างๆ ควรให้ความร่วมมือกับคนในชุมชนในการเข้าร่วมกิจกรรม 4) ด้านให้ความเคารพต่อผู้นำ ผู้สูงอายุควรทำความเข้าใจถึงการเลือกตั้งและเลือกผู้สมัครที่ตนเองต้องการ กิจกรรมควรให้ผู้ที่มีความรู้ให้ความรู้ต่อผู้สูงอายุถึงกิจกรรมเหล่านั้น ควรปฏิบัติตามนโยบายของภาครัฐและปฏิบัติตามตามผู้บริหารท้องถิ่น 5) ด้านปกป้องคุ้มครองสตรี ในการจัดกิจกรรมควรให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มทุกคน ผู้สูงอายุควรเปิดโอกาสให้สตรีมีบทบาทและหน้าที่ในชุมชน ผู้สูงอายุควรเปิดโอกาสให้สตรีเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชน 6) ด้านเคารพหลักการบูชาสิ่งที่ควรบูชา ผู้สูงอายุควรรักษาศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น ควรได้เข้าร่วมในการจัดงานวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ควรได้ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนรักท้องถิ่นของตนเอง 7) ความให้ความอาทรรักษาผู้มีศีลธรรม ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือคณะสงฆ์ในด้านต่างๆ ควรปลูกฝังจิตสำนึกในการคุ้มครองปกป้องพระพุทธศาสนา ควรนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จะเห็นได้ว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ สุขเจตน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และการพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี ตามหลักอุปทานิยธรรม เพื่อสร้างความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี อธิบายได้ดังนี้ นักการเมืองต้องมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกับหน่วยงานองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ มีความรับผิดชอบต่อนักที่ รักสันติภาพและอนุรักษ์ท้องถิ่น ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และทำตนเป็นคนประพฤติดีเพื่อเป็นแบบอย่างแก่สังคม (ไพบุลย์ สุขเจตน์, 2564 : 1) ถ้าหากประชาชน สังคม และคนในประเทศชาติตั้งมั่นอยู่ในหลักของอุปทานิยธรรม 7 ประการอย่างเคร่งครัดแล้ว เชื่อได้ว่าประชาชน สังคม และประเทศชาติย่อมถึงซึ่งความเจริญได้อย่างแน่นอน

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ (Body of knowledge) ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอุปทานิยธรรมของผู้สูงอายุในอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ” ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ซึ่งสามารถนำมาสรุปเพื่อไปใช้ประโยชน์ได้จริง ดังต่อไปนี้

แผนภาพ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอุปถัมภ์ของผู้นสูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ” อธิบายได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวอุปถัมภ์ของผู้นสูงอายุในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามหลักอุปถัมภ์ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการณรงค์หาเสียงตามหลักอุปถัมภ์ และ 3) ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคมตามหลักอุปถัมภ์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้มาสรุปโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามหลักอุปถัมภ์ ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ หน่วยเลือกตั้งควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้นสูงอายุมากกว่าคนรุ่นใหม่เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดบัตรเสีย เลือกลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครที่ไม่กระทำผิดกติกา หรือกฎหมาย ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยเคารพต่อ กฎหมายการเลือกตั้ง บริหารเวลาในการไปเลือกตั้งในวันเวลาที่กำหนด ตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากคนรู้จักในพื้นที่ หรือที่คุ้นเคยมากกว่าผลงานและความสามารถ สละเวลาส่วนตัวเพื่อเดินทางไปเลือกตั้งตามหน้าที่ของประชาชนชาวไทย ปรับปรุงแนวทางการประชาสัมพันธ์ และการให้ข้อมูลของผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ชัดเจนและเข้าถึงประชาชน

ดังนั้น ผู้นสูงอายุควรยอมรับกฎกติกาในการเลือกตั้งทั้งให้ความเคารพต่อความเห็นต่างของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งท่านอื่น ผู้นสูงอายุควรไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ และการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทำตามวันเวลาที่กำหนดไว้ ผู้นสูงอายุควรเลือกลงลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครที่ไม่กระทำผิดกติกา หรือกฎหมายของบ้านเมืองเป็นสำคัญ

2. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการณรงค์หาเสียงตามหลักอุปถัมภ์ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการณรงค์หาเสียง คือ ผู้นสูงอายุถือเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีทัศนคติที่ถูกต้อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่กระทบกับกฎหมายเลือกตั้งหรือเป็นการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียง มีส่วนร่วมในการชักชวนบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามวันเวลาที่กำหนด แนะนำให้เพื่อนบ้านหรือบุคคลอื่นเคารพต่อกฎหมายการเลือกตั้ง มีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมการณรงค์หาเสียงโดยไม่อ้างว่าติด

ภารกิจ การจัดกิจกรรมครอบคลุมและเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่ม ควรมีผู้ประสานงานรวมถึงการให้ความเอาใจใส่ให้ความเคารพกับผู้สูงอายุ

ดังนั้น ผู้สูงอายุควรร่วมรณรงค์ให้บุคคลอื่น หรือเพื่อนบ้าน เคารพและรับฟังความคิดเห็น รวมถึงความเห็นต่างของบุคคลอื่นที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมในการชักชวนบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลอื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามวันเวลาที่กำหนดไว้ ผู้สูงอายุควรรณรงค์ให้ทุกคนให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่กดขี่ข่มเหงกันโดยเฉพาะการให้เกียรติสตรี เคารพต่อกฎหมาย และสถานที่เลือกตั้ง

3. ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคมตามหลักอภิธานิธรรม ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือองค์กรทางสังคม คือ ผู้สูงอายุมุ่งมั่นให้มีกิจกรรมในการรวมตัวกันทำ ยามว่างเพื่อให้เกิดการพัฒนาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การเคารพและรับฟังความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในชุมชนที่ท่านอาศัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริม การรับฟังความเห็นของประชาชน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมของชุมชนรูปแบบต่างๆ การประชาสัมพันธ์ในเรื่องของกิจกรรมต่างๆ การจัดกิจกรรมควรให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มให้ได้มีส่วนร่วมร่วมกันทุกคน

ดังนั้น ผู้สูงอายุควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ หรือชุมชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามวันเวลาที่กำหนดไว้ ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมการเคารพกฎหมาย กฎเกณฑ์ของสังคม ส่งเสริมให้คนในชุมชนเคารพสถานที่สำคัญของชุมชน ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมในการเสนอข้อบังคับของชุมชน เกี่ยวกับการคุ้มครองป้องกันให้กับคนในพื้นที่ในการไปใช้สิทธิเลือก

บรรณานุกรม

บุญร่วม เทียมจันทร์. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 พร้อมหัวข้อเรื่องทุกมาตรา ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร : THE LAW GROUP.

ไพบุลย์ สุขเจตน์. (2564). “การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี”. *ดุชนิพนธ์ปรัชญาคุษุภัณฑ์* สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูศรีเมธาภรณ์ (ประภาส สายแก้วดี) และคณะ. (2565). “การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตามหลักพุทธธรรม”. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์* ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 มีนาคม-เมษายน.

พระนิคม จนทอมโม (สุขเจริญ). (2563). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวแห่งธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง”, *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาธีระยุทธ จานรโต (รักสกุล). (2565). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุ ในอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง”, *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระมหาวรพงศ์ กุศลชโย (มหาจันทร์). (2563). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการรถไฟรางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสมพร กลุยาโณ (พันธ์เชียงชา) และคณะ. (2566). “การประยุกต์หลักกอิธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่นในอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ”. **วารสารชัยภูมิปริทรรศน์**. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2566) : 10-18.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อุบลรัตน์ เฟื่องสกลิต. (2554). **จิตวิทยาผู้สูงอายุ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Silverman. D. (2000). **Doing Qualitative Research: A Practical Handbook**. London: Sange.
- Yamane. Taro. (1967). **Statistics: An Introductory Analysis**. New York: Harpen and Row.